

DİJİTAL VATANDAŞLIK

Hazırlayan
Banu Özdemir

Abidinpaşa Mesleki ve Teknik Anadolu
Lisesi

Ankara 2024

DİJİTAL SINIRLARDA GÜVENLİ ŞEKİLDE GEZİNMENİZ
İÇİN SİZ GENÇLERE BİR TAKIM TAVSİYELER

GÜVENDE VE GÜVENİLİR OL!

- Kendi kişisel bilgilerini ve başkalarına ait bilgileri paylaşma.
- Güçlü bir şifre oluştur.
- Şifreni kendine sakla.
- İşin bittiğinde çıkış yap.
- Yer bildirimlerini kapat.
- Mini anketleri doldurmaktan, tık tuzaklarından ve “özel tekliflerden/indirimlerden” kaçın.

DÜŞÜNCELİ OL!

- Paylaşmadan önce düşün.
- Bir şeyi ne zaman göndermeyeceğinizi bilmeniz önemlidir. Bir başkasının gönderdiği postaya, fotoğrafa ya da yoruma ne zaman yanıt vermeyeceğinizi bilin ve doğru olmayan hiç bir şeyi paylaşmayın.

ETİK VE SORUMLU DAVRANI!

- Kendin oluşturmadıysan “ben oluşturdum” deme.
- Başkalarının dijital çalışmalarını, kimliğini çalma veya onlara zarar verme.
- İntihal yapma.
- Çalışmalarında ve paylaşımlarında kullandığın kaynakları uygun şekilde belirt.
- Başkalarına ait fotoğraf ve videoları paylaşmadan önce izinlerini al.
- Telif hakkı yasasıyla korunmayan ve herkesin kullanımına açık materyalleri kullan.

SAYGILI OL!

- Kendine nasıl davranılmasını istiyorsan başkalarına da öyle davran.
- Açık ve saygılı bir iletişim dili benimse.
- Empati kur.
- Herkesin sanal alemde gezinmeye hakkı olduğunu hatırla.
- Yüz yüze söyleyemeyeceğin hiçbir şeyi çevrimiçi yazma.
- İnsanların özeline ve konuşma özgürlüğüne saygı duy.

KİBAR OL!

- Çevrimiçi hayatının kontrolünü eline al ve çeki düzen ver. Kelimelerin ve eylemlerin gücünü önemse!
- Çevrimiçi arkadaşlıklarında saygılı ve kibar ol. Başkalarını da bu konuda teşvik et.
- Paylaşımlarının başkalarını nasıl etkileyeceğini düşün. Empati kur.
- Hayat kısa. Kızgın olmak ve insanları kırmak için harcayacak zaman yok.
- Kaba ve rencide edici cümleler kurmaktan kaçın.

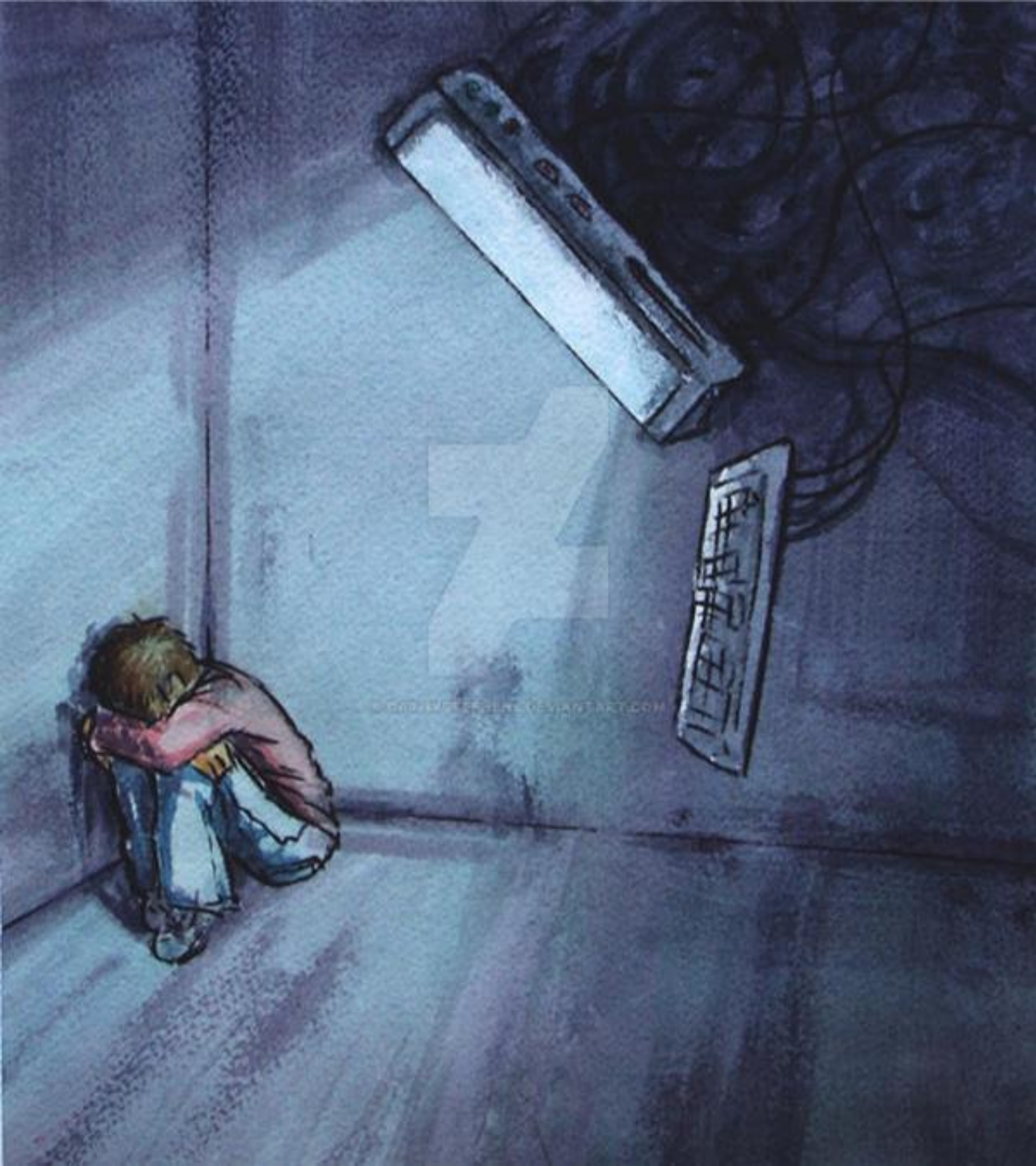

KENDİN OL!

- Kendini gurur duyacağın şekilde temsil et.
- Arkanda bıraktığın dijital ayak izlerini (postalar, mesajlar, resimler, yorumlar) dikkatli seç.
- Kendini olduğun gibi tanımla!
- Her şeyi sorgula.

CESUR OL!

- Fikirlerini ve yeteneklerini paylaşmaktan çekinme.
- Hem kendini hem de başkalarını siber zorbalıktan ve çevrimiçiyken gelebilecek zararlardan koru. Gerektiğinde yardım iste.

MERAKLI OL!

- Yeni şeyler öğrenmeye açık ol.
- Araştır ve keşfet.
- Dijital araçları öğrendiklerini daha da geliştirmek için kullan.
- Yeni ve değişen teknolojilerden haberdar ol.

FARKINDA OL!

- Okuduđun her Őeye güvenme. Dođruluđunu araştır.
- Hedef kitleni (takipçileri) tanı.
- YaŐına uygun ve eğitim amaçlı sitelerde gezin.

MAKUL VE MANTIKLI OL!

- Unutma! Söylemek istediklerin yanlış okunabilir.
- Akıllıca seçimler yap.
- Çeşitli dijital kanalları kullanarak iletişim kurarken uygun kararlar ver.
- Çevrimiçi alışverişlerinde akıllıca ve sorumlu kararlar ver. Alışverişlerde kullandığın kişisel bilgileri koru.

ELEŖTİREL VE ÖZGÜN DÜŖÜN!

- Sağlıklı ve mantıklı bir biçimde Ŗüpheci ol.
- Hikâyeyi farklı bakıŖ açılarından değerlendir.
- «Olgu mu yoksa görüŖ mü?» düŖün.
- Farklı ve çok sayıda kaynak kullan.

SAĞLIKLI OL!

- Denge kur. Tüm boş zamanlarını çevrimiçi geçirme.
- Sağlıklı beslenme, düzenli uyku ve egzersiz için de zaman ayır.
- Ekrandan arınmış oyunlar oyna.
- Ailenle ve arkadaşlarıyla yüz yüze zaman geçir.

Kaynaklar

elearning Infographics.Com. ISTE Citizenship In The Digital Age.

Erişim Adresi: <https://Elearninginfographics.Com/Citizenship-digital-age-infographic/>.

Erişim Tarihi: 24.01.2024

Empowering Good Digital Citizenship. Manner's Matter Be A Good Digital Citizen.

Erişim Adresi: <https://Www.Facebook.Com/Empoweringgooddigitalcitizenship/>.

Erişim Tarihi: 24.01.2024

Livonia Public Schools. Are You A Good Digital Citizen?

Erişim Adresi: https://Digitrail.Weebly.Com/Uploads/1/2/6/4/12640258/Digital_citizen.Jpg.

Erişim Tarihi: 24.01.2024

Adope Education Exchange. Digital Citizen Poster.

Erişim Adresi: <https://Edex.Adobe.Com/Resource/Vc7669de0>.

Erişim Tarihi: 24.01.2024

State Of Hawaii Department Of Education. Digital Citizenship Appropriate Media Use. Reference:

Common Sense Education. <https://Www.Commonsense.Org/Education>.

Erişim Adresi:

https://Www.Hanalei.K12.Hi.Us/Uploads/6/3/9/7/63977159/Hidoe_digitalcitizenshipflyer_1.Pdf

Erişim Tarihi: 24.01.2024

Görseller

PIXABAY. Erişim Adresi:<https://pixabay.com/tr/> Erişim Tarihi: 24.01.2024

PEXELS. Erişim Adresi:<https://www.pexels.com/> Erişim Tarihi: 24.01.2024